

Farget snitt gjennom tannanlegg.
Foto: Dr. Gary Gangler/Science Photo Library.
Design: Mike Mills.

Redaktør:
Gudrun Sangnes

Journalist:
Ellen Beate Dyvi

Redaksjonssekretær:
Kristin Aksnes

Redaksjonskomité:
Jon E. Dahl
Anders Godberg
Malin Johnsson

ABONNEMENT
Abonnementspris for ikke medlemmer
og andre abonnenter kr 1350,-
Bestilles i NTFs sekretariat.

ANNONSER
Henv. markeds konsulent Eirik Andreassen,
NTFs sekretariat

TELEFON OG ADRESSE
Frederik Stangs gate 20,
postboks 3063 Elisenberg, 0207 Oslo
Tlf. 22 54 74 00, faks 22 55 11 09
E-post: tidende@tannlegeforeningen.no
<http://www.tannlegetidende.no>

UTGIVER
Den norske tannlegeforening,
www.tannlegeforeningen.no
E-post: tannlegeforeningen@tannlegeforeningen.no

ISSN 0029-2303
Opplag: 5 600
15 nummer per år
Parallellpublisering og trykk: 07 Gruppen AS
Grafisk design: Mike Mills

Fagpressens redaktørplakat ligger til grunn for utgivelsen. Alt som publiseres representerer forfatterens synspunkter. Disse samsvarer ikke nødvendigvis med redaksjonens eller Den norske tannlegeforenings offisielle synspunkter med mindre dette kommer særskilt til uttrykk.

LEDER

Er du forberedt?

Du har sett det for deg mange ganger, og sikkert opplevd det noen ganger: Pasienten ligger blek og tilsynelatende livløs i stolen. Er det bare en nervøs pasient som har besvimt, eller er det noe langt alvorligere? Er det hjertestans, hjerteinfarkt, en allergisk reaksjon, insulinføling eller anafylaktisk sjokk? Eller er det noe annet? Er rutinene klare for hva du og det øvrige personalet skal gjøre? Er nødvendig utstyr på plass og ferdig til bruk?

I forrige utgave av Tidende brakte vi en artikkel av Ib Sewerin om «Dødsfald med relation til behandling i tandlægepraksis». I denne utgaven beskrives en situasjon som endte lykkelig fordi pasienten, en ung kvinne med kjent allergi for lateks, på grunn av odontofobi ble behandlet i generell anestesi på sykehus. Dermed var hun intubert da hun fikk sterk hevelse i tunge og pharynx under polering av fyllingene med hvite pussekopper, som det senere viste seg innholdt lateks. Tilstanden var så dramatisk at denne pasienten sannsynligvis ikke hadde overlevd på et vanlig tannlegekontor, selv med adekvat førstehjelpsbehandling. Lateks har i lang tid vært kjent for å gi til dels alvorlige allergiske reaksjoner. Det er derfor beklagelig at det fortsatt produseres materialer som ikke er merket med innhold av lateks.

Dødsfall i forbindelse med tannbehandling forekommer heldigvis svært sjelden, men alvorlige, akutte situasjoner kan oppstå når man minst venter det, selv om man har tatt alle forholdsregler ved behandlingen. Med et økende antall eldre pasienter øker sannsynligheten for tilfeller av angina,

hjerterinfarkt og hjertestans. Og stadig flere mennesker er rammet av intoleranse mot ett eller flere stoffer. På høstens landsmøte gav Eva Edblad fra Tannhelsetjenestens kompetansesenter i Nord-Norge praktisk informasjon og gode råd om rutiner, nødvendig utstyr og medisiner ved ulike akutsituasjoner. Hun anbefalte å utarbeide manualer og jevnlig trene rutinene, både de som kan være særlig aktuelle på et tannlegekontor og generelle gjenopplivningsteknikker som blant andre Norsk Luftambulanse og Røde Kors gir kurs i. I de to temaheftene om akutsituasjoner i tannlegepraksis (Tidende nr.1 og 2, 2005) beskrives akutsituasjoner av henholdsvis lokal og generell natur, og i et senere hefte (nr. 7, 2005) oppsummeres hva man bør gjøre og hva man trenger å ha av utstyr. Det er også profesjonelle firmaer som selger relevant litteratur, plakater, brosjyrer og annet utstyr å trene på, i tillegg til at de gir kurser.

Som tannleger har vi plikt til å beherske denne siden av yrket når vi behandler våre pasienter. Som helsepersonell er vi forventet også å kunne håndtere akutsituasjoner utenfor klinikken. Heldigvis forekommer dette sjelden, men nettopp derfor er det behov for stadig repetisjon og praktisk trening, slik at rutinene sitter akkurat den gangen vi trenger det. De første minuttene i en kritisk situasjon kan være helt avgjørende for om en person overlever.

Gudrun Sangnes